

Opinia Komitetu Regionów „Wkład w zrównoważony rozwój: rola sprawiedliwego handlu i związanych z handlem pozarządowych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem”

(2010/C 175/03)

KOMITET REGIONÓW

- Stwierdza, że rynek produktów sprawiedliwego handlu w ostatnich latach szybko się rozwinął. Konsumenty w UE kupują obecnie certyfikowane produkty będące przedmiotem sprawiedliwego handlu o wartości około 1,5 mld euro rocznie.
- Podkreśla, że jednym z wyróżników sprawiedliwego handlu i innych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem jest ich zasadniczo dobrowolny, dynamiczny charakter. Mechanizmy te rozwijają się wraz ze wzrostem świadomości społeczeństwa, w szczególności konsumentów, i ich zapotrzebowania.
- Zaznacza, że władze lokalne i regionalne odpowiedzialne są za znaczną część wydatków na zamówienia publiczne. Ze względu na tę istotną rolę należy włączyć je we wspieranie działań w zakresie zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu w całej Europie.
- Stwierdza, że władze publiczne wydają środki w wysokości 16 % PKB Unii Europejskiej, a więc stanowią ważny rynek strategiczny. Uwzględnienie zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu przy udzielaniu zamówień publicznych pozwala władzom lokalnym i regionalnym nie tylko przyczynić się do zwiększenia średnio- i długoterminowej opłacalności i wydajności ich usług, lecz także wnieść istotny wkład w utrzymanie sprawiedliwości społecznej i zrównoważonego rozwoju.
- Proponuje, że ze swej strony podejmie działania ukierunkowane na rozpowszechnianie odpowiednich wytycznych, wykorzystując sieć swoich kontaktów i jednocześnie współpracując z Komisją Europejską nad wdrażaniem wymiany informacji między przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych. Samorządy terytorialne (w szczególności mające porównywalne wymagania) mogłyby tworzyć własne sieci sprawdzonych metod postępowania z produktami sprawiedliwego handlu.

Sprawozdawca:	Kerstin KIESSLER (DE/PSE) radca stanu, członek Senatu Bremy, pełnomocnik Wolnego Miasta Hanzeatyckiego Bremy przy rządzie federalnym
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego – Wkład w zrównoważony rozwój: rola sprawiedliwego handlu i związanych z handlem pozarządowych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem COM(2009) 215 wersja ostateczna

I. UWAGI OGÓLNE

KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z wyraźnym zadowoleniem komunikat Komisji z 5 maja 2009 r. „Wkład w zrównoważony rozwój: rola sprawiedliwego handlu i związanych z handlem pozarządowych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem”. W komunikacie tym Komisja Europejska przedstawia obecną sytuację sprawiedliwego handlu i innych związanych z handlem pozarządowych (prywatnych) systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem.

2. Stwierdza, że rynek produktów sprawiedliwego handlu w ostatnich latach szybko się rozwinął. Konsumenci w UE kupują obecnie certyfikowane produkty będące przedmiotem sprawiedliwego handlu o wartości około 1,5 mld euro rocznie – 70 razy więcej niż w 1999 r., kiedy to Komisja przedstawiła swój pierwszy komunikat na ten temat.

3. Uważa za niezbędne ustanowienie jednoznacznej definicji sprawiedliwego handlu, aby uniknąć sytuacji, w której pełni dobrej woli konsumenci stają w obliczu wielości znaków i certyfikatów mających poświadczać wytwarzanie produktów wyłącznie w sprawiedliwych, nieskazitelnych pod względem etycznym, alternatywnych warunkach. W komunikacie Komisji z 5 maja 2009 r. znajduje się odniesienie do kryteriów sprawiedliwego handlu jako do kryteriów określonych przez ruch sprawiedliwego handlu i wymienionych w sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawiedliwego handlu i rozwoju z 6 czerwca 2006 r. Termin „sprawiedliwy handel” jest używany zgodnie z normami ustanowionymi przez międzynarodowe organizacje normalizacyjne i zajmujące się oceną zgodności, należące do Międzynarodowego sojuszu na rzecz społecznej i ekologicznej akredytacji i oznakowania (*International Social and Environment Accreditations and Labelling Alliance – ISEAL*), oraz stosowanymi przez organizacje sprawiedliwego handlu.

4. Z uwagą przyjmuje do wiadomości, że poziom znajomości znaku sprawiedliwego handlu w 2008 r. w Wielkiej Brytanii przekraczał 70 % (12 % w 2000 r.), a w 2005 r. we Francji wynosił 74 % (9 % w 2000 r.). W Niemczech znak „sprawiedliwy handel” zajął w badaniu z 2009 r. pierwsze miejsce wśród 407 marek i organizacji użyteczności publicznej jako marka zrównoważonego rozwoju.

5. Wyraża zadowolenie, że pod koniec 2007 r. wartość ogólnoswiatowej sprzedaży certyfikowanych towarów w ramach sprawiedliwego handlu przekroczyła 2,3 mld euro (jest to jednak nadal znacznie poniżej poziomu sprzedaży żywności ekologicznej i mniej niż 1 % wartości całego handlu). Ostoją sprawiedliwego handlu jest Europa, na której terenie odbywa się 60-70 % światowej sprzedaży. Odnotowuje się przy tym znaczne różnice

między najszybciej rozwijającym się rynkiem, czyli Szwecją, a nowymi państwami członkowskimi, w których idea ta jest jeszcze stosunkowo mało znana.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Cechy sprawiedliwego handlu

6. Podkreśla, że jednym z wyróżników sprawiedliwego handlu i innych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem jest ich zasadniczo dobrowolny, dynamiczny charakter. Jest to mechanizm, który rozwija się wraz ze wzrostem świadomości społeczeństwa, w szczególności konsumentów, i ich zapotrzebowania.

7. Podkreśla opinię Komisji, zgodnie z którą określanie kryteriów hierarchii czy kryteriów regulacyjnych dla związanych z handlem prywatnych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem nie służyłoby celom tego rozwoju. Ograniczyłoby to raczej dynamizm prywatnych inicjatyw w tej dziedzinie i mogłoby przeszkodzić w dalszym rozwoju sprawiedliwego handlu.

8. Domaga się zapewnienia pełnej przejrzystości publicznej dla znaku sprawiedliwego handlu, aby każdy etap łańcucha produkcji spełniał zrozumiałe kryteria.

9. Stwierdza, że zrównoważony rozwój mogą wspierać systemy łączące elementy takich dziedzin, jak środowisko, społeczeństwo i gospodarka. Dla sprawnego funkcjonowania rynku ważne jest, aby konsumenci i producenci mieli dostęp do rzetelnych informacji na temat systemów. Pomocne są tu niezależne etykiety i certyfikaty nadzorowane przez niezależne instytucje, którym konsumenci mogą zaufać.

Zamówienia publiczne

10. Przyjmuje z wyraźnym zadowoleniem dyrektywy UE z 2004 r. dotyczące zamówień publicznych. Stanowią one podstawę wielu aktów prawnych w państwach członkowskich i umożliwiają uwzględnianie przy udzielaniu zamówień kryteriów społecznych i związanych ze środowiskiem.

11. Stwierdza, że władze publiczne wydają środki w wysokości 16 % PKB Unii Europejskiej, a więc stanowią ważny rynek strategiczny. Uwzględnienie zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu przy udzielaniu zamówień publicznych pozwala władzom lokalnym i regionalnym nie tylko przyczynić się do zwiększenia średnio- i długoterminowej opłacalności i wydajności ich usług, lecz także wnieść istotny wkład w utrzymanie sprawiedliwości społecznej i zrównoważonego rozwoju.

12. Podkreśla, że produkty sprawiedliwego handlu dają konsumentom, a także obszarowi zamówień publicznych, odpowiednie możliwości przyczynienia się, dzięki sile nabywczej, do spójności celów polityki handlowej i polityki rozwoju.

13. Zaznacza, że władze lokalne i regionalne odpowiedzialne są za znaczną część wydatków na zamówienia publiczne. Ze względu na tę istotną rolę należy włączyć je we wspieranie działań w zakresie zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwego handlu w całej Europie. Samorządy terytorialne muszą brać pod uwagę nie tylko gospodarcze, techniczne i prawne, lecz także polityczne aspekty sprawiedliwego handlu.

14. Stwierdził w przeszłości, że obowiązujące przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych są już dość skomplikowane i wiele władz terytorialnych ma szczególne trudności z ich prawidłowym wdrażaniem. Zwraca się więc do Komisji z prośbą o określenie w przyszłości jasnych i szczegółowych wytycznych do zamówień publicznych, z których będą mogły korzystać władze lokalne i regionalne przy udzielaniu zamówień publicznych na towary będące przedmiotem sprawiedliwego handlu.

15. Z zainteresowaniem przyjął do wiadomości informację, że pragnąc wyjść naprzeciw potrzebom instytucji zamawiających w zakresie wskazówek dotyczących zamówień publicznych uwzględniających zrównoważony rozwój, Komisja przyjęła ostatnio komunikat „Zamówienia publiczne na rzecz poprawy stanu środowiska” (będący uzupełnieniem Przewodnika Komisji na temat ekologicznych zamówień publicznych), a obecnie pracuje nad publikacją dodatkowego przewodnika na temat zamówień uwzględniających kryteria społeczne. Opracowania te razem stanowią kompleksowy przewodnik po zamówieniach publicznych uwzględniających zrównoważony (ekologiczno-społeczny) rozwój.

16. Przyjmuje z zadowoleniem zapowiedź drugiego przewodnika i w obliczu szybkiego tempa zmian w tej dziedzinie zwraca się do Komisji o doprowadzenie do jego rychłej publikacji.

17. Proponuje, że ze swej strony podejmie działania ukierunkowane na rozpowszechnianie odpowiednich wytycznych, wykorzystując sieć swoich kontaktów i jednocześnie współpracując z Komisją Europejską nad wdrażaniem wymiany informacji między przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych. Samorządy terytorialne (w szczególności mające porównywalne wymagania) mogłyby tworzyć własne sieci sprawdzonych metod postępowania z produktami sprawiedliwego handlu.

18. Poddaje pod rozwagę pytanie, czy w celu wzajemnego informowania nie okazałby się przydatny nowy projekt. Komisja Europejska i KR realizują obecnie projekt „giełdy współpracy zdecentralizowanej” służącej ułatwieniu i koordynacji opracowywania działań w zakresie zdecentralizowanej współpracy między władzami lokalnymi i regionalnymi w UE i ich partnerami w krajach rozwijających się. Giełda współpracy będzie usługą online służącą do łączenia wymagań i wniosków o wsparcie z odpowiednimi ofertami wstępnymi i ostatecznymi. Zachęca się członków KR-u do korzystania z tego instrumentu elektronicznego (który ma ruszyć w 2010 r.) i umieszczania tam odpowiednich danych. Dzięki temu znacznie poprawi się wymiana informacji pomiędzy europejskimi władzami lokalnymi i regionalnymi zajmującymi się współpracą rozwojową i powstanie możliwość wzajemnego dopasowania projektów samorządów terytorialnych w UE i krajach rozwijających się.

19. W związku z tym można by wykorzystywać projekty w zakresie zdecentralizowanej współpracy, by wspierać rozwój produktów będących przedmiotem sprawiedliwego handlu, zbierać wyniki analiz wpływu i pomagać drobnym producentom z Południa.

20. Zwraca uwagę, że potencjalne korzyści wiązały się nie tylko ze stymulowaniem zamówień publicznych zgodnych z zasadami sprawiedliwego handlu, lecz także z promowaniem zamówień w sektorze prywatnym opartych na standardach sprawiedliwego handlu. Dlatego zachęca władze lokalne i regionalne do opracowywania zachęt stymulujących zgodne z zasadami sprawiedliwego handlu zamówienia w biznesie, np. do ustanawiania nagród inspirowanych takimi konkursami, jak „Stolica sprawiedliwego handlu” czy „Miasto sprawiedliwego handlu”.

Wsparcie Komisji

21. W związku z potencjalnym wkładem sprawiedliwego handlu i innych systemów związanych z handlem w zapewnianie zgodności ze zrównoważonym rozwojem, przyjmuje z zadowoleniem zaangażowanie Komisji we wspieranie takich systemów także w przyszłości.

22. Uważa, że niezbędnie konieczna jest równowaga między wymaganiami handlu, inwestycji i wzrostu gospodarczego, które są elementami polityki opierającej się na liberalizacji i globalizacji, a przestrzeganiem zasad zrównoważonego rozwoju, koniecznością zapewnienia przejrzystych, sprawiedliwych warunków handlu i jednoznacznym uznaniem palących problemów krajów mniej rozwiniętych w negocjacjach handlowych z bogatymi państwami uprzemysłowionymi. Różne organizacje sprawiedliwego handlu są przekonane, że handel może być skutecznym instrumentem wspierania zrównoważonego rozwoju i zmniejszenia skali ubóstwa, jeżeli będzie prowadzony w sposób sprawiedliwy i odpowiedzialny. Osiągnięcie tego celu wymaga jednak zasadniczych zmian w polityce handlowej. Przy dominującym obecnie podejściu opartym na rynku nie uda się wyeliminować braku równowagi między siłą negocjacji wielonarodowych koncernów i małych producentów. Tylko systematyczne włączanie zmarginalizowanych drobnych producentów w krajach ubogich do kształtowania polityki handlowej może przyczynić się do wyeliminowania niesprawiedliwości wynikającej z obecnego systemu handlu.

23. Wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja udzielała finansowego wsparcia dla sprawiedliwego handlu i innych działań związanych z handlem zgodnym ze zrównoważonym rozwojem głównie w ramach instrumentów współpracy rozwojowej. W latach 2007-2008 na różne działania przeznaczono kwotę wynoszącą 19 466 mln euro. Większość z tych działań dotyczyła podnoszenia świadomości w UE. W latach 2008-2009 udostępniono dodatkowe środki w wysokości 1 mln euro.

24. W obliczu szybkiego rozwoju w dziedzinie sprawiedliwego handlu w niektórych państwach członkowskich zwraca się jednak do Komisji z prośbą o zbadanie, czy nie należałoby udostępnić dodatkowych środków dla tych z nich, które nie są jeszcze w takim stopniu zaangażowane w te przemiany.

25. Podkreśla zamiary Komisji w zakresie wspierania w większym stopniu ocen skutków, działań zwiększających przejrzystość rynku oraz procesu oceny trudności we wdrażaniu systemów i uzyskiwaniu certyfikatów. Dodatkowe wsparcie może zostać zapewnione przez podobne działania państw członkowskich UE w zakresie finansowania badań dotyczących oddziaływania sprawiedliwego handlu.

Zaangażowanie samorządów terytorialnych w politykę rozwoju

26. Przyjmuje z wyraźnym zadowoleniem uznanie istotnej roli władz lokalnych i regionalnych w polityce obrotu produktami sprawiedliwego handlu. Zaangażowanie samorządów terytorialnych w politykę rozwoju nie jest niczym nowym. Wiele europejskich regionów oraz władz lokalnych i regionalnych prowadzi od wielu lat projekty w zakresie sprawiedliwego handlu ze swoimi partnerami w krajach rozwijających się. Partnerstwa muszą opierać się na wzajemnym zaufaniu partnerów oraz na przejrzystości we wzajemnych stosunkach. W umowach zawartych pod znakiem sprawiedliwego handlu należy przestrzegać zasad równouprawnienia, wzajemnego uznawania i proporcjonalności.

27. Stwierdza ponadto, że w obliczu decentralizacji władze lokalne i regionalne podchodzą do sprawiedliwego handlu z coraz większym profesjonalizmem. Samorządy terytorialne dysponują wartościową wiedzą w dziedzinach, które mają istotne znaczenie dla krajów rozwijających się oraz dla osiągnięcia milenijnych celów rozwoju. Należy więc traktować je jako ważne podmioty polityki sprawiedliwego handlu.

28. Przyjmuje z zadowoleniem wyrażone przez Komisję życzenie utrzymania pozarządowego charakteru sprawiedliwego handlu i innych podobnych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem w UE. Regulacja przez władze publiczne mogłaby zakłócić funkcjonowanie dynamicznych systemów prywatnych.

29. Jest jednak zdania, że w zakresie udzielania zamówień publicznych konieczne są pewne ustawowe normy dla przetargów, aby umożliwić udział w nich oferentom produktów sprawiedliwego handlu.

Edukacja

30. Wyraża zadowolenie z rozwoju sprawiedliwego handlu i rosnącej gotowości gmin i regionów Europy do wprowadzania kryteriów ekologiczno-społecznych w udzielaniu zamówień publicznych. Gotowość ta zyskuje dodatkowo na znaczeniu podczas trwającego kryzysu finansowego i gospodarczego. Na początku rozwoju sprawiedliwego handlu w latach siedemdziesiątych centralne miejsce zajmowała krytyka niesprawiedliwych struktur handlu światowego. Pierwotnie zapoczątkowany jako ruch uświadamiający, obecnie sprawiedliwy handel zwraca na siebie uwagę przede wszystkim w aspekcie polityki handlowej dzięki wzrostowi obrotów.

31. Przypomina, że należy systematycznie włączać do celów polityki rozwoju zdecentralizowane europejskie struktury edukacyjne, jak również organizacje ochrony konsumentów, będące ważnymi partnerami sprawiedliwego handlu. Należy przy tym wspierać starania o rozwiązanie kwestii niesprawiedliwych struktur handlu światowego, w szczególności europejskiej polityki handlowej i rolnej, stwarzając konsumentom możliwości „sprawiedliwego” zakupu. Edukacja pozostaje narzędziem przeciwdziałania ubóstwu, niedostatecznemu rozwojowi, wyzyskowi, głodowi i degradacji środowiska.

32. Z zadowoleniem stwierdza, że w ostatnich latach władze lokalne i regionalne Unii Europejskiej sprawdziły się i umocniły swą pozycję jako najbliższego obywatelom szczebla sprawiedliwego handlu i sprawiedliwych zamówień. Miasta i uniwersytety sprawiedliwego handlu obniżyły znacznie próg możliwości współdziałania dla wielu tysięcy ludzi, stwarzając konkretne możliwości angażowania się na rzecz sprawiedliwego handlu. Miasta sprawiedliwego handlu istnieją w Wielkiej Brytanii już od 2001 r., a od 2008 r. także w Niemczech. Wielka Brytania zajmuje ponadto drugie miejsce na świecie pod względem konsumpcji produktów pochodzących ze sprawiedliwego handlu na osobę. W 12 państwach członkowskich istnieje ponad 700 miast sprawiedliwego handlu, a liczba pretendentów do tego tytułu jest jeszcze większa.

33. Zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia rynku konsumentów poprzez działalność informacyjną i edukacyjną z udziałem prasy lokalnej i ponadregionalnej oraz w coraz większym stopniu mediów elektronicznych. Dodatkowy potencjał tkwi we współpracy z organizacjami ochrony konsumentów.

34. Z zadowoleniem przyjmuje ostatnie inicjatywy Biura na rzecz Sprawiedliwego Handlu (Fair Trade Advocacy Office), których celem jest zachęcić posłów do PE, by zaangażowali się na rzecz sprawiedliwego handlu z myślą o wsparciu zmarginalizowanych producentów i ubogich pracowników żyjących na Południu. Jest zdania, że tego rodzaju inicjatywy można by rozszerzyć na inne poziomy władzy.

35. Podkreśla, że problemy związane z globalizacją już dawno dotarły do gmin i regionów Europy. Aby możliwe były lokalne, perspektywiczne reakcje na nie, konieczne jest dalsze kształcenie, profesjonalizacja i stworzenie sieci podmiotów działających na szczeblu gminnym, regionalnym i krajowym. Praca ta została w Europie dopiero zapoczątkowana i pilnie wymaga systematycznego rozwoju.

Wsparcie dla gmin i regionów

36. Z zainteresowaniem spostrzega, że np. Niemcy od 2001 r. stworzyły instytucję informacyjną dla „Gmin w jednym świecie” współpracującą obecnie już z 2 600 niemieckimi gminami, a często także z ich międzynarodowymi partnerami (także miastami partnerskimi). Instytucja ta, wspierana przez rząd federalny, większość krajów związkowych, organizacje zrzeszające samorządy lokalne i związek patronacki organizacji pozarządowych, znacząco przyczyniła się do zwiększenia zaangażowania niemieckich gmin w ramach polityki rozwoju na rzecz wsparcia sprawiedliwego handlu i udzielania zamówień zgodnie z aspektami ekologiczno-społecznymi.

37. Proponuje zalecenia dla władz lokalnych i regionalnych, tak aby poprzez systematyczne wsparcie zwiększać i łączyć w sieci ich potencjał, który pozwoli sprostać globalnym wyzwaniom w zakresie zrównoważonego rozwoju, przewyciężania ubóstwa i zwalczania degradacji środowiska, a w szczególności także ułatwiać wymianę między starymi i nowymi państwami członkowskimi UE. Taką wymianę informacji należy wspierać za pośrednictwem portalu KR-u poświęconego zdecentralizowanej współpracy, by umożliwić dzielenie się doświadczeniami i tworzenie wzorcowych punktów odniesienia (benchmarking), które pozwoliłyby krajom Europy Południowej i Wschodniej rozwijać koncepcje dotyczące wspierania sprawiedliwego handlu w kontekście własnego zrównoważonego rozwoju i strategii przystosowania się do zmian klimatu.

38. Uważa wymienione w komunikacie środki wsparcia w wysokości 19 mln euro i planowane podwyższenie ich o 1 mln w celu wsparcia sprawiedliwego handlu za godny uwagi początek, wskazuje jednak na to, że wobec skali problemów, a także pojawiających się możliwości zwiększania istniejących potencjałów, w przyszłości niezbędne będą dodatkowe środki.

39. Wskazuje na to, że władze lokalne i regionalne mogą przyczynić się do sukcesu sprawiedliwego handlu także bezpośrednio, dzięki:

- podawaniu kawy i herbaty pochodzącej tylko ze sprawiedliwego handlu na posiedzeniach, w biurach i w stołówkach;
- wsparciu odpowiednich kampanii przez rady miast i gmin;
- uznaniu ze strony gmin dla działalności „Sklepów Świata” (*World Shops*);
- staraniom możliwie jak największej liczby miast o tytuł „Miast Sprawiedliwego Handlu”.

Opracowanie europejskiej strategii sprawiedliwego handlu

40. Zachęca do opracowania wspólnej „europejskiej strategii sprawiedliwego handlu dla samorządów lokalnych i regionalnych” mającej na celu wspieranie sprawiedliwego handlu i udzielania zamówień publicznych zgodnie z aspektami ekologiczno-społecznymi. Strategię mógłby uzupełniać program działania spełniający kryteria ekologiczne i społeczne. Jej opracowanie mogłyby poprzedzać seminaria i konferencje na szczeblu krajowym i międzyregionalnym z udziałem zainteresowanych stron oraz przedstawicieli polityki, władz państwowych, organizacji pozarządowych i sektora prywatnego.

41. Jest zdania, że strategia ta mogłaby zostać uchwalona zarówno na konferencji zorganizowanej przez KR lub daną prezydencję, jak i przedyskutowana i przedstawiona w Brukseli podczas

„Open Days”, imprezy zainicjowanej przez KR, która cieszy się ogromnym odzewem.

42. Zamierza dzięki takiemu postępowaniu, wobec kryzysu finansowego i gospodarczego i grożących katastrof klimatycznych, poświęcić uwagę głównym podmiotom z krajów Południa i włączyć je w działania, a także podtrzymywać świadomość skutków globalizacji. Wzmocnienie struktur sprawiedliwego handlu i znaczenie udzielania zamówień publicznych zgodnie z aspektami ekologiczno-społecznymi na szczeblu gminnym i regionalnym są tu równie istotne jak zacieśnienie sieci współpracy z partnerami krajów producenckich.

43. Wskazuje na to, że pozytywne w ogólnym rozrachunku oddziaływanie sprawiedliwego handlu i udzielania zamówień zgodnie z aspektami ekologiczno-społecznymi koncentrowało się do tej pory głównie na produktach rolnych pochodzących z małych gospodarstw z tzw. krajów rozwijających się. W przyszłości można spodziewać się rozszerzenia asortymentu towarów i usług będących przedmiotem sprawiedliwego handlu dzięki przejmowaniu doświadczeń i kryteriów oraz ich dalszemu rozwojowi w celu zwiększenia pewności prawnej. Należy dążyć do dalszego rozwoju powiązań między producentami i konsumentami oraz wspierać go. Rozszerzony asortyment produktów oznacza produkty rzemieślnicze i przemysłowe ze wszystkich krajów pochodzenia oraz świadczenie usług opartych na sprawiedliwym handlu, takich jak sprawiedliwa turystyka. Dalszy rozwój struktur to w pierwszej kolejności ocena przestrzegania kryteriów ekologiczno-społecznych i minimalnych norm MOP oraz kwestie transportu i sprzedaży.

44. Zwraca uwagę na to, że dotychczas w dyskusji na ten temat nie uwzględniono w odpowiedni sposób dyrektyw Komisji z 2008 r. dotyczących zwiększenia praw osób niepełnosprawnych. Doświadczenia zgromadzone w ramach międzynarodowych partnerstw gmin potwierdzają zachęcające rezultaty związane ze zwiększeniem udziału osób niepełnosprawnych w sprawiedliwym handlu i udzielaniem zamówień publicznych zgodnie z aspektami ekologiczno-społecznymi. Komitet zachęca do podjęcia i zgłębienia tego tematu w proponowanej strategii i przy okazji przygotowań krajowych i międzyregionalnych.

45. Jest świadom, że udział sprawiedliwego handlu w całkowitym obrocie handlowym Europy wynosi mniej niż 1 %. Jednak przykład krajów przodujących – takich jak Szwajcaria, Wielka Brytania, państwa skandynawskie, Holandia, Austria i Luksemburg, w których udział ten wynosi ponad 10 % – motywuje do zwiększonego zaangażowania przede wszystkim kraje Europy Południowej i Wschodniej. Doskonała często współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi, gminami i podmiotami lokalnej gospodarki z partnerami z Południa przyczyniła się do rozwoju godnych podziwu i świadomych odpowiedzialności wzorów dla całej Europy. Stanowią one zachętę dla wszystkich gmin i regionów Europy, które jednocześnie mogą w ten sposób znacząco przyczynić się do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju do 2015 r.

Bruksela, 10 lutego 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO